OSLO STATSADVOKATEMBETER

Politimesteren i Oslo
Oslo politidistrikt
Postboks 8101 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:	Vår ref.:	Dato:
	2016/00192-38	11. nov. 2016

INSPEKSJON/TILSYN AV OSLO POLITIDISTRIKT – PÅTALEGRUPPE SENTRUM 2016

INNLEDNING

Det ble foretatt inspeksjon av Sentrum politistasjon 18. til 20. oktober 2016. Fra statsadvokatenes side deltok førstestatsadvokat Olav Helge Thue, statsadvokat Nina Harboe Jensen Søndersrød og kst. statsadvokat Monica Krag Pettersen. I tillegg deltok politiadvokat Agnes Beate Morland Hemiø fra Øst politidistrikt, som er hospitant hos Oslo statsadvokatembeter, og juridisk student Josefa Martorell, som har praksisplass ved embetet, som observatører. Kst. førstestatsadvokat Katharina Rise deltok under deler av inspeksjonen.

Under inspeksjonen ble det avholdt møter med ledelsen ved stasjonen, med ledelsen for vinningsgruppen og med de kontoransatte. Inspeksjonen ble avsluttet med et fellesmøte med juristene og med en oppsummering for ledelsen, juristene, etterforskerne og de kontoransatte.

Inspeksjoner av påtalegrupper med tilhørende etterforskningsavsnitt er en del av statsadvokatenes fagledelse. Kravene til fagledelse er angitt i riksadvokatens rundskriv om krav til straffesaksbehandlingen i politiet (Rundskriv nr 2/2012) kap III og i riksadvokatens mål og prioriteringsdirektiv, senest riksadvokatens rundskriv nr 1/2016. Formålet med inspeksjonen er å bidra til at politiets straffesaksbehandling er effektiv og holder et kvalitativt høyt nivå.

I forkant av inspeksjonen hadde stasjonsledelsen oversendt statistikkmateriale og redegjørelse for en del rutiner som politistasjonen arbeider etter.

1. Om Sentrum politistasjon

Sentrum politistasjon er en av fem bydelsstasjoner i Oslo politidistrikt. Stasjonen etterforsker og iretteforer kriminalitet som skjer innen stasjonskretsen, med mindre saken hører inn under en av spesialseksjonene i politidistriktet. I tillegg er etterforskningen og iretteføringen av alle

saker som gjelder mishandling i nære relasjoner overført til familievoldsavsnittet på Stovner politistasjon, samt at alle saker som gjelder hatkriminalitet er overført til Manglerud politistasjon. (Manglerud politistasjon har ansvaret for alle hatkrimsaker i politidistriktet).

Politistasjonen hadde i alt 224 lønnede ansatte på inspeksjonstidspunktet. Dette er en nedgang fra 240 i 2015. Budsjettet er redusert med en 13 % fra i fjor, noe som iflg politistasjonssjefen byr på betydelige ressursmessige utfordringer.

2. Om etterforskningsavsnittet
Etterforskningsavsnittet består av fire etterforskningsgrupper, i tillegg til vinningsgruppen.

Etterforskningsgruppene har fra tre til fire ansatte politibetjenter i tillegg til gruppeleder som er politiførstebetjent. I tillegg er det til enhver tid en til to hospitanter på hver gruppe. Avsnittet har også opplæringsansvar for inntil fire studenter fra Politihøgskolen hvert år.

Selv om det til tider er stor utskiftning blant etterforskerne, er førstebetjentene erfarne og noen av dem har arbeidet ved stasjonen i mange år. Opplæringen av etterforskerne skjer i hovedsak gjennom det praktiske arbeidet med saker ved oppfølging fra gruppeleder og interne fagdager.

Hverdagen på etterforskningsavsnittet beskrives som krevende, selv om "Oslojour" oppleves som en stor suksess og avlaster etterforskningsgruppene og bidrar til større kontinuitet i jourukene.

Etter inspeksjonen i fjor har stasjonen jobbet målrettet med å få ned saksbehandlingstiden i voldssakene med frist og fristilt en politiførstebetjent på etterforskningsseksjonen til å ha et særskilt oppfølgingsansvar i disse sakene. Det har medført resultater og stasjonen har nå måloppnåelse i voldssakene. Som følge av de gode resultatene fikk politiførstebetjenten nylig ansvar for også å følge opp ungdomssakene. Disse sakene ble tidligere fulgt opp av egne etterforskere som ikke lengre arbeider ved stasjonen.

Restansene på etterforskningsavsnittet består av ca. 120-130 saker. Tendensen er nedgang i antallet vinningssaker. Det samme gjelder antallet arrestanter. Stasjonen opplever ingen økning i antallet saker som gjelder utelivsvold.

Når det gjelder vinningsgruppen så er den organisert på samme måte som i 2015. Vi viser i den forbindelse til fjorårets rapport. Nytt av året er at vinningsgruppa har overtatt etterforskningsansvaret i ID-sakene.

På inspeksjonstidspunktet besto vinningsgruppen av 27 personer. Gruppen skal i utgangspunktet være besatt med to jurister. På inspeksjonstidspunktet var kun en jurist tilknyttet vinningsgruppen. Vedkommende fungerer også som påtaleleder.

3. Om påtalegruppen
Påtalegruppen har 12 juristhjemler. På inspeksjonstidspunktet besto påtalegruppen av 10 jurister inkludert fungerende påtaleleder. Fungerende påtaleleder er politiadvokat 2 og tilknyttet vinningsgruppa som en av to jurister. Den andre juristen som er tilknyttet vinningsgruppa fungerte på inspeksjonstidspunktet som påtaleleder ved trafikk og sjø.

Tiden etter forrige inspeksjon har vært preget av store utskiftninger. Bare det siste året har det begynt fem nye jurister på gruppen. Ingen av disse hadde erfaring fra tidligere med påtalearbeid i politiet.

Arbeidet er organisert slik at det er to jurister som er tilknyttet hver etterforskningsgruppe. En av juristene behandler samtlige ungdomssaker. For øvrig er det ingen fordeling av saker til jurister med særskilt fagansvar.

4. Kontoransatte
På kontorsiden har stasjonen ni sivile ansatte, inkludert leder. Fem av dem er tilknyttet etterforskningsavsnittet (en på hver etterforskningsgruppe og en på vinningsgruppa). De øvrige er tilknyttet etterretning, påtalegruppen og bistår på jourkontoret. Etter ansettelsesstopp grunnet den økonomiske situasjonen, er flere sivile stillinger vakante.

Arbeidet er variert og de ansatte har ulik yrkesbakgrunn og fartstid på stasjonen. En av de sivile ansatte har arbeidet ved stasjonen siden 1999. For arbeidet på påtalegruppa og etterforskningsavsnittet er det utarbeidet egne instrukser og rutinebeskrivelser for de kontoransatte. Under inspeksjonen ga de sivilt ansatte uttrykk for at de savnet et mer helhetlig fokus på felles rutiner og instrukser på kontorsiden i Oslo politidistrikt. Det har lenge vært snakk om å få til samlinger på tvers av politistasjonene for å få trekke veksler på erfaringer, men i en travel hverdag er det utfordrende å finne tiden til dette. De kontoransatte har ingen eller få tilbud om faglige oppdateringer. Det ble gitt uttrykk for at dette er et savn.

Under inspeksjonen ble det gitt uttrykk for at de ansatte på kontorsiden opplever at samarbeidet med juristene og etterforskerne er godt, og at det er et godt arbeidsmiljø på stasjonen.

GJENNOMGANG AV FREMLAGTE SAKER MV.

Oslo statsadvokatembeter driver fagledelse av politiet gjennom behandlingen av enkeltsaker som sendes inn fra politiet med innstilling på tiltale, tilståelsesdommer, forelegg, innsendelse av klagesaker mv. I henhold til vår fagledelsesplan skal vi ved årets inspeksjoner gjennomgå de nedenfor nevnte sakskategorier under inspeksjonen.

Vi gjør oppmerksom på at etter at inspeksjonen ble gjennomført kom det et nytt rundskriv fra riksadvokaten som omhandler kapasitetshenleggelser og enkelte andre henleggelsesformer. Dette kan ha en viss innvirkning på våre vurderinger for punktene 6 og 7 nedenunder. Vi forutsetter at politiet studerer rundskrivet nøye og justerer kursen der det er behov for dette.

1. **Saker under etterforskning som gjelder overtredelse av straffeloven av 2005 §§ 272, 273 og 274 første ledd. Vi skal særlig se etter fremdrift både i og etter initialfasen.**

Vi gjennomgikk 19 voldssaker i denne kategorien. 16 av sakene var under etterforskning, tre nylig påtaleavgjort. I år – som i fjor – er hovedinntrykket av etterforskningen av disse sakene som adekvat, grundig og med god fremdrift.

Det tas bilder av åsted, fornærmede og mistenkte. Videoovervåkning søkes innhentet, vitner, fornærmede og mistenkte avhøres raskt. Det innhentes fritak fra taushetsplikt ift legeopplysninger, legejournaler innhentes mv.

Siden i fjor har stasjonen fått god kontroll på tidsbruken i disse sakene og saksbehandlingstiden er per 1. oktober 2016 på 81 dager. Det er opplyst at stasjonen har satt av en politiførstebetjent til å ha særlig fokus på disse sakene og det er gledelig å se at saksbehandlingstiden har gått ned, særlig sett opp mot den ressurssituasjonen stasjonen har hatt det siste året.

Kun en sak som hadde gått over frist, og det syntes ikke å ha annen grunn enn at den var blitt liggende i en tom portefølje.

2. **Saker under etterforskning der det er tatt tilrettelagte avhør. Vi skal fokusere på frister, oppfølgning etter initialfasen, om det er utarbeidet etterforskningsplan og utskriftsrutiner mv.**

Sentrum politistasjon har overført etterforskningen og påtaleavgjørelsen i saker som gjelder mishandling i nære relasjoner til familievoldsavsnittet på Stovner politistasjon. Dette punktet er derfor ikke aktuelt..

3. **Ferdig etterforskede saker som gjelder tyveri og grovt tyveri etter 2005 loven. (§§ 321 og 322) der det er fattet positivt påtalevedtak, men det foreløpig ikke er avsagt dom i tingretten. Dette gjelder alle saker som er registrert etter 1. oktober 2015 og frem til 1. februar 2016. Vi skal særlig se etter subsumsjonsvalgene, om det er etterforsket opp mot subjektiv skyld for så vidt gjelder økonomisk verdi og om bestemmelsene på riktig måte er anvendt i konkurrens med straffebudene om uberettiget inntrengen og skadeverk (hhv §§ 268 og 351) der dette er aktuelt.**

Straffeloven av 2005s tyveribestemmelser har fått en noe annen språkdrakt enn gammel straffelov. Vårt formål med å gjennomgå sakene om tyveri og grovt tyveri har vært å avdekke om man under etterforskningen og ved påtaleavgjørelsen av sakene har hatt et bevisst forhold til vurderingen av subjektiv skyld og om et tyveri er simpelt eller grovt. Straffeloven (2005) § 322 legger opp til at det skal foretas en helhetsvurdering hvor de momenter som ramses opp i bokstavene a til d er særlig relevante, men ikke uttømmende.

Vi gjennomgikk totalt 52 tyverisaker, henholdsvis 28 hvor det var avsagt dom, og 24 som var ferdig etterforsket men hvor det ikke var avsagt dom ennå. Gjennomgangen av sakene gir inntrykk av god kvalitet på etterforskningen.

Begrepet «offentlig sted» er tatt ut av lovteksten; om tyveriet er begått på offentlig sted vil fortsatt være et av momentene som skal gå inn i vurderingen av om et tyveri er simpelt eller grovt, men det er ingen automatikk i det. Eksempler på forhold som ligger i grenseland mellom simpelt og grovt tyveri kan være et enkelt lommetyveri hvor etterforskningen avdekker at det har profesjonelt preg fordi det er flere som samarbeider om tyveriet. Tilsvarende gjelder et enkelt tilfelle av pinkode-snapping.

Den lovsubsumsjonen som var gjort i de sakene som var gått for retten var fulgt av domstolene, slik at det ser ut til at juristene har gjort gode vurderinger. Vi finner likevel grunn til å bemerke at man bør være seg bevisst den vurderingen som skal gjøres. Vi finner grunn til å påpeke at ved innbrudd i andre steder enn bolig og fritidshus, eksempel i kjellerboder eller lager, så bør det etterforskes opp mot verdien av hva som ble stjålet mv. Et tyveri begått ved innbrudd er ikke automatisk et grovt tyveri, det må også her foretas en helhetsvurdering.

Ved påtaleavgjørelse av sakene bør juristene ha et bevisst forhold til hva som skal gjengis av lovteksten i lovgrunnlaget.

4. **Alle dommer som gjelder overtredelse av straffeloven av 2005 §§ 321 og 322 (Tyveri og grovt tyveri.) Vi skal her særlig se etter subsumsjon i siktelsen/tiltalen og i dommen, påtalemyndighetens påstand og rettens premisser for så vidt gjelder straffutmålingen, under dette også om retten sier noe om straffutmålingen i forhold til 1902 loven. (Inspeksjonen omfatter naturligvis ikke tingrettene, men tiltaket har som formål å kontrollere om det hadde vært grunn til å anke).**

Se under pkt 3.

5. **Saker som er henlagt med kode 065 (Tvil om gjerningsmannens tilregnelighet) fra 1. 1. februar 2016 til 1. august 2016.**

Her ønsket vi særlig å undersøke om grunnlaget for bruken av 065 var korrekt i forhold til de direktiver Oslo statsadvokatembeter har gitt. Direktivene er inntatt i vårt påtaledirektiv. Direktivets pkt 1.5 – side 13 lyder:

"Følgende hovedretningslinjer gjelder for bruken av kode 065:

- *Det må være klare holdepunkter for utilregnelighet. Hvis ikke må saken henlegges etter bevisets stilling (kode 058) eller andre passende henleggelsesgrunnlag.*
- *For å bruke kode 065 må siktede som hovedregel være judisielt observert. Unntaksvis – og i klare tilfeller der siktede er på institusjon – kan det være tilstrekkelig med en prejudisiell erklæring fra politilegen eller tilsvarende erklæring fra den institusjonen som siktede er plassert.*
- *Ofte vil det foreligge rusproblematikk og dermed muligheter for rusutløste psykoser. Hvis det er selvforskyldt rus vil psykosen ikke være straffriende. I slike tilfeller må det foreligge judisielle observasjon.*
- *Judisielle erklæringer er ferskvare. Hvis erklæringen er mer enn et år gammel må det vurderes om det er behov for en ny erklæring evt en tilleggserklæring fra de samme sakkyndige."*

Vi finner grunn til å bemerke at Oslo statsadvokatembeter er i dialog med Oslo politidistrikt om disse direktivene. En eventuell revisjon er aktualisert av de nye reglene som gir mulighet for dom på særreaksjon overfor de "plagsomme" utilregnelige. Oslo politidistrikt ønsker retningslinjene korrigert fordi bruken av kode 065 vil lette politiets arbeid med å identifisere aktuelle kandidater til de nye særreaksjonssakene. Vi kommer tilbake til dette på et senere tidspunkt. Inntil videre gjelder de retningslinjene som er beskrevet over.

Vi fikk fremlagt 11 saker, som var samlet i fire sakskomplekser.

I tre av sakene/sakskompleksene var kriminalitetstypen av en karakter som i utgangspunktet ikke kvalifiserer for bruk av særreaksjon (plagsom eller skremmende opptreden, narkotikalovbrudd, skadeverk, falsk alarm mv.) I to av disse sakene var det bestilt og gjennomført primærpsykiatrisk undersøkelse. I den siste saken (som gjaldt falsk alarm) brakte etterforskningen på det rene at gjerningsmannen hadde ringt fra et psykiatrisk sykehus der han var innlagt. Det var ingenting å bemerke til saksbehandlingen i forkant av henleggelsen i disse sakene.

I et av sakskompleksene var kriminaliteten av en karakter som kunne kvalifisere for tvungent psykisk helsevern (Alvorlig vold mot politiet, forsøk grov kroppsskade mv). I denne saken ble gjerningsmannen tvangsinnlagt etter Psykisk helsevernloven § 3-3 i etterkant av hendelsen. Vi deler forøvrig politiets vurdering av at de øvrige vilkårene for særreaksjon ikke var til stede. Vi har ingen innvendinger mot bruken av kode 065 i denne saken.

6. **Saker hvor det er gitt prosessøkonomisk påtaleunnlatelse i medhold av straffeprosessloven § 70 fra 1. oktober 2015 til 1. februar 2016. Her må grunnlaget for påtaleunnlatelsen vedlegges (f eks dommer, andre saker osv,).**

Det var fremlagt 100 saker/sakskomplekser som alle ble gjennomgått.

Avgjørelse med kode 073 - påtaleunnlatelse etter straffeprosessloven § 70 - forutsetter at reglene om straffutmåling ved sammenstøt av lovbrudd (straffeloven 1902 §§ 62-64 eller straffeloven 2005 § 79 bokstav a eller § 82) kommer til anvendelse og at disse reglene gjør at "ingen eller bare en ubetydelig straff" kommer til anvendelse på forholdet.

I riksadvokatens rundskriv nr. 6/1989 angis fire typetilfeller hvor prosessøkonomisk påtaleunnlatelse er aktuelt:

- Forut for tiltale når en alvorlig og/eller omfattende sak er under etterforskning eller ferdig etterforsket og det nye forholdet vil forsinke påtaleavgjørelsen og/eller rettsbehandlingen av hovedsaken uten å ha nevneverdig betydning for straffutmålingen.
- Ved avgjørelsen av tiltalespørsmålet når den ferdig etterforskede saken gjelder ett eller flere alvorlige forhold sammen med en rekke straffbare forhold som vil ha ingen eller minimal innflytelse på straffutmålingen.
- Når det oppstår nye forhold etter at tiltale er tatt ut og de har ingen eller liten innflytelse på straffutmålingen i saken hvor tiltale er tatt ut.
- I forhold hvor straffeloven 1902 § 64 (nå straffeloven 2005 § 82) kommer til anvendelse (forhold begått forut for avsagt dom).

Det understrekes i rundskrivet at straffeprosessloven § 70 ikke skal brukes analogisk der det begås nye forhold kort tid etter siste dom og før denne er fullbyrdet.

Kode 073 ikke er en henleggelseskode, men en avgjørelseskode på linje med kode 053 vedtatt forelegg eller 080 ubetinget dom. En prosessøkonomisk påtaleunnlatelse er en konstatering av straffeskyld, og i utgangspunktet stilles samme krav til bevis og straffbarhetsvilkår som for å ta ut tiltale.

Når politiet avgjør en sak med kode 073 skal det utformes en formell påtaleunnlatelse hvor det straffebud avgjørelsen omfatter er konkretisert i form av at det utarbeides en siktelse. Dette har sammenheng med at koden er en ordinær avgjørelseskode, hvor siktede etter straffeprosessloven § 71 første punktum kan kreve at påtalemyndigheten bringer saken inn for retten dersom han mener seg ikke skyldig i forholdet påtale er unnlatt for. Skal siktede kunne ivareta sine rettigheter etter bestemmelsen må påtalevedtaket nedfelles i et formelt siktelsesdokument som meddeles ham.

I flere av sakene vi gjennomgikk var koden brukt feil og i strid med riksadvokatens retningslinjer. Dette var gjort for:
- nye forhold begått etter siste rettskraftige dom eller forelegg
- forhold hvor mistenkte/siktede ikke var registrert med andre saker

- nye forhold av samme type eller omtrent samme alvorlighetsgrad som andre forhold som ikke var påtaleavgjort eller som avventet hovedforhandling eller vedtakelse av forelegg

Koden var således benyttet feil både ved at det ikke forelå sammenstøtsproblematikk og ved at det forelå sammenstøtsproblematikk, men hvor situasjonen ikke var den at "ingen eller bare en ubetydelig straff" kommer til anvendelse på forholdet.

I noen av disse sakene syntes koden å være brukt som en henleggelseskode for å få saken "ut av systemet", vurdert opp mot hva etterforskning eller iretteføring av saken vil kreve av ressurser målt mot sakens alvor eller betydning. Dette er ikke hva som menes med prosessøkonomi i straffeprosessloven § 70. I flere av sakene var mistenkte heller ikke gjort kjent med saken eller avhørt og det er da vanskelig å ha noen oppfatning av at straffeskyld kan bevises utover enhver rimelig tvil, slik bruk av koden forutsetter. Ved gjennomgangen så vi videre at enkelte av sakene i stedet burde ha vært henlagt på bevisets stilling eller kapasitet.

Vi vil understreke at riktig bruk av koden forutsetter at det er juristen som er påtaleansvarlig i hovedsaken som må vurdere om nye forhold skal avgjøres med en prosessøkonomisk påtaleunnlatelse. Ved gjennomgangen så vi en sak som var avgjort med en prosessøkonomisk påtaleunnlatelse hvor siktede var under etterforskning på en spesialseksjon for likeartede, mer alvorlige forhold. Dersom hovedsaken her henlegges vil begrunnelsen for å avgjøre saken med en prosessøkonomisk påtaleunnlatelse falle bort. Dette er i så fall uheldig og medfører at straff faller bort for kriminalitet det ellers reageres mot.

Selv om vi ved gjennomgangen avdekket flere tilfeller av feil bruk av koden, fikk vi ikke inntrykk av at det er noen systematisk feilbruk av koden. Det er positivt at koden benyttes aktivt. Det tyder på at sakene blir effektivt behandlet og håndtert. Ved gjennomgangen så vi at mange nye, mindre alvorlige forhold rettmessig blir avgjort med kode 073 under henvisning til det er utferdiget forelegg som ikke er forkynt/vedtatt i andre mer omfattende eller alvorlige saker. For å unngå for mange prosessøkonomiske påtaleunnlatelser i disse tilfellene bør stasjonen påse at den har tilstrekkelig gode rutiner for å følge opp forelegg og avslutte foreleggsakene.

I det overveiende antall saker vi gjennomgikk var det ikke utarbeidet en formell påtaleunnlatelse. Sakene var kun avgjort med stempel og underskrift. Her har stasjonen et klart forbedringspotensial og ledelsen bør iverksette tiltak for å påse at dette blir gjort i samsvar med straffeprosesslovens forutsetninger.

7. **Alle saker som er henlagt i august og september 2016, med unntak av 014 sakene. Formålet er å danne seg et bilde av henleggelsespraksis og bruk av henleggelseskoder.**

Bestillingen gjaldt opprinnelig alle saker henlagt som beskrevet i overskriften i august og september 2016. Det viste seg at dette ville ha utgjort 520 saker å gå igjennom. Etter avtale med førstestatsadvokat Thue begrenset vi perioden til å gjelde 1. september 2016 til 15. september 2016. Dette reduserte antallet fremlagte saker til 137 saker.

Av de 137 sakene var det flest saker (47 saker) som var henlagt etter kode 058 (Bevisets stilling). Ingen andre henleggelsesgrunnlag pekte seg ut som grunnlag som ble hyppig brukt. Ikke rimelig grunn til å etterforske om det forelå et straffbart forhold (kode 022 og kode 106) ble benyttet 27 ganger i perioden og kapasitetshenleggelser ble benyttet (kode 078 og 025) 22 ganger. De øvrige 41 sakene fordelte seg på de andre henleggelseskodene i STRASAK.

Bevisets stilling: 47 av 137 saker.
For de fleste politienhetene, i alle fall de som behandler alminnelige kriminalitetstyper, vil det være et bra tegn at hoveddelen av henleggelsene er begrunnet i bevisets stilling. Denne henleggelseskoden gir ikke oppklartstatus og det er et tegn på at man ikke er kreativ – eller "jukser" - med koder for å få en høyere oppklaringsprosent enn det som det er grunnlag for.

Et utvalg av sakene ble gjennomgått. Det vil alltid være slik at det i enkelte saker vil være mulig å gjennomføre flere etterforskningsskritt enn de som er gjennomført. Slik var det også i noen av de sakene som ble gjennomgått. I vurderingen av om etterforskningen skal fortsette eller om saken skal henlegges etter bevisets stilling må det alltid tas hensyn til sakens alvorlighet og ikke minst om ytterliggere etterforskning kan forventes å bringe saken nærmere en oppklaring. I det perspektivet var det intet å bemerke til de sakene som ble gjennomgått.

Henleggelse av kapasitetsgrunner: 27 av 137 saker.
Henleggelsene var fordelt på 12 saker med kode 078 (kjent – eller i alle fall oppgitt – gjerningsmann) og 15 saker med kode 025 (ukjent gjerningsmann)

Riksadvokaten har i brev av 29. mars 2016 til Oslo statsadvokatembeter, med kopi til Politimesteren i Oslo og Politidirektoratet uttalt:

"Når det gjelder henleggelser på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet minnes om at saker med kjent gjerningsmann, bare rent unntaksvis kan henlegges med denne begrunnelse. Sentralt prioriterte og alvorlige forbrytelser kan aldri henlegges på denne måten. Men også for de mindre alvorlige sakene er adgangen snever. En eventuell henleggelse på grunn av saksbehandlingskapasitet skal være basert på en konkret vurdering, der momenter som politidistriktets totale arbeidssituasjon sammenholdt med tilgjengelige ressurser og omfanget av den etterforskningsinnsats vil kreve mot sannsynligheten for at arbeidet vil kunne lede til straffeansvar, står sentralt. Riksadvokaten er i gang med å utarbeide nærmere retningslinjer for henleggelse på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet. Inntil slike retningslinjer er ferdigstilt gjelder de foran nevnte føringer."

Det understrekes herfra at dette ikke er nye retningslinjer, men en påminnelse og presisering av de retningslinjer som tidligere er gitt. Det vises også til riksadvokatens mål – og prioriteringsrundskriv for 2016 kap. IV pkt. 2.

Oslo politidistrikt har tatt inn vurderingskriterier og saksbehandlingsrutiner for kapasitetshenleggelser i sin straffesaksinstruks (datert 8. juni 2016) pkt. 5.8. Vi har ingen innvendinger mot de generelle vurderingskriteriene som er skissert i straffesaksinstruksen.

Straffesaksinstruksen bestemmer videre at alle saker som skal vurderes for kapasitetshenleggelser skal sendes fra politijurist og politiførstebetjent i fellessak til påtaleleder, ledsaget av en utfyllende begrunnelse med hvilke momenter som særlig er vektlagt. En slik rutine er ment å gi likebehandling av saker. Påtaleleders involvering sikrer i tillegg at noen med inngående kjennskap til de tilgjengelige ressurser tar stilling til spørsmålet. Det bemerkes at politioverbetjenten har et overordnet blikk på prosessen i tillegg til de rutinene som er beskrevet.

For ordens skyld nevnes at riksadvokaten, etter at inspeksjonen ble gjennomført, har utgitt et nytt rundskriv om henleggelse på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet mv.

(Rundskriv nr. 3/2016). Dette er ikke innarbeidet i inspeksjonsrapporten fordi de sakene som vi gjennomgikk ble påtaleavgjort før rundskrivet ble utgitt. Vi legger imidlertid til grunn at politidistriktet foretar eventuelle nødvendige korrigeringer i straffesaksinstruksen dersom riksadvokatens rundskriv skulle inneholde elementer som aktualiserer dette.

Ofte vil utfordringen bestå i å vurdere om den konkrete sak faller inn under disse kriteriene. For statsadvokaten vil det heller ikke være mulig å foreta en totalvurdering av de til enhver tid tilgjengelige ressurser. Vår gjennomgang har derfor primært vært rettet mot om sakene som er henlagt på kapasitet er av en type der kapasitetshenleggelser er forsvarlig.

Av de 12 sakene som var henlagt etter kode 078 synes samtlige saker innenfor rammene av det som kan aksepteres som kapasitetshenleggelse forsåvidt gjelder sakstype. Sakene gjaldt anmeldelse av mindre bedragerier, et mindre tyveri der eiendomsforholdet til gjenstanden var omtvistet og et mindre underslag. Vi finner grunn til å bemerke at fem av sakene dreiet seg om postforsendelse av mindre mengder narkotika over Gardermoen. Vi har sett gjennom inspeksjoner på andre stasjoner i Oslo pd at de også henlegger en del av disse sakene på kapasitet. Det er viktig å påpeke at henleggelser av enkelte sakstyper ikke må bli rutinemessige. Dette vil i så fall skape rettstomme rom, noe som ikke må bli konsekvensen av adgangen til å henlegge saker av kapasitetshensyn. Når det er sagt er det opplyst fra politiet at denne sakstypen ikke henlegges rutinemessig, men at det tas en konkret vurdering i hver enkelt sak. Ett av vurderingstemaene er hvor mye stoff som er beslaglagt.

Vi hadde ingenting å bemerke til de femten sakene som var henlagt med kode 025. Sakstypen var i overveiende grad de samme som for kode 078, men her med ukjent gjerningsmann.

Med de presiseringer som er nevnt over har vi ikke betydelige innvendinger mot stasjonens bruk av henleggelser som er begrunnet i saksbehandlingskapasitet. (Vi tar da forbehold om at sakene i valgte periode er representative).

Henleggelser begrunnet med at det ikke er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger et straffbart forhold (kode 022 og 106): 15 av 137 saker.
Av de 15 sakene som var fremlagt var 13 saker med ukjent gjerningsmann (kode 022) og to saker med kjent gjerningsmann (kode 106).

Grunnlaget og vilkårene for å igangsette etterforskning følger av straffeprosessloven § 224. Beslutningen treffes av påtalemyndigheten. Det ligger i sakens natur at beslutningen om å unnlate å etterforske en sak må treffes før det igangsettes etterforskningsskritt. Beslutningen må derfor treffes på bakgrunn av de opplysninger som foreligger når saken kommer til politiets kunnskap (normalt som følge av anmeldelse).

Vurderingstemaet er om det er "rimelig grunn" til å etterforske en anmeldelse. Sentralt i vurderingen er *sannsynlighet, forholdsmessighet og saklighet.* Hva som nærmere ligger i begrepet er blant annet beskrevet i riksadvokatens etterforskningsrundskriv (Rundskriv nr. 3/1999) Bruken av dette henleggelsesgrunnlaget er også utdypet i brev til politimesterne av 30. januar 2013. Fra brevet hitsettes:

> *"1) Anmeldelser av tyverier begått i utlandet av personer hjemmehørende i Norge vil normalt kunne henlegges etter kode 022.*

2) For gjenstander bortkommet på fest og lignende, på offentlige kommunikasjonsmidler, under reise, "Finn.no-saker", bortkomne sykler (Både låste og ulåste) gjelder følgende:

Hvis anmelder pretenderer at han/hun har vært utsatt for tyveri og/eller bedrageri, skal kode 022 ikke anvendes med mindre med en oppfølgende henvendelse fra politiet til anmelder gir klare holdepunkter for at anmelders pretensjon er uriktig. I så fall kan kode 022 anvendes, i øvrige tilfeller anvendes kode 04 hvor gjerningsmannen ikke lar seg identifisere.

3) Anmeldt skadeverk på motorvogn (for eksempel riper og/eller bulker oppdaget i forbindelse med parkering på kjøpesentra eller lignende), og hvor gjerningsmannen ikke lar seg identifisere, skal ikke henlegges etter kode 022, men etter kode 014.

4) Saker hvor det har gått lang tid fra det straffbare forhold blir oppdaget og til anmeldelse inngis, uavhengig a om tidsforløpet kan bebreides anmelder, og hvor gjerningsmannen ikke lar seg identifisere, skal ikke henlegges etter kode 022, men etter kode 014."

Brevet var foranlediget av en konkret praksis i ett av våre politidistrikt og tar ikke mål av seg å være uttømmende. Saker som f. eks. er i grenselandet mellom en sivil tvist og strafferett kan falle inn under begrepet etter en konkret vurdering.

Som nevnt foran har Riksadvokaten, etter at inspeksjonen ble gjennomført, utgitt et nytt rundskriv om henleggelse på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet mv. (Rundskriv nr. 3/2016). I rundskrivets kap IV omtales denne henleggelsesformen. Dette er ikke innarbeidet i inspeksjonsrapporten.

Sakene med ukjent gjerningsmann (kode 022 – 13 saker)
Samtlige saker var tyverier/bedragerier i utlandet som var anmeldt i Norge. Ingen av disse sakene gjaldt større verdier. Disse sakene er i kjerneområder for hvilke saker en kan tillate seg å henlegge med denne begrunnelse.

Sakene med kjent gjerningsmann (altså saker der anmeldelsen inneholdt opplysninger om hvem anmelder pretenderte at hadde begått et straffbart forhold) (kode 106 – 1 sak)
Saken gjaldt anmeldelse for falsk forklaring angivelig foretatt av en barnevernsansatt i fylkesnemd og tingrett i forbindelse med en barnefordelingssak. Etter en konkret vurdering hadde vi ikke innvendinger mot at saken ble henlagt på dette grunnlaget.

Andre henleggelsesgrunnlag:
Vi finner også grunn til å bemerke at kode 061 – Andre lovbestemte grunner – er anvendt to ganger i perioden på fjorten dager. Et typisk eksempel på når den koden kan være aktuell er f. eks. der reglene om dobbeltforfølgning sperrer for videre forfølgning. Et minstekrav bør være at underretningene til mistenkte og fornærmede inneholder opplysninger om hvilke lovbestemte grunner som blir brukt når denne henleggelsesgrunnen blir anvendt. Så vidt vi kunne se var det ikke opplysninger om dette i noen av sakene. Det fremgikk heller ikke av saken hvilken lovbestemt grunn som var brukt. Vi vil følge opp dette ved neste års inspeksjon.

8. **Saker som gjelder ordensforstyrrelser mv (Straffeloven av 1902 § 350 og § 390 a) og straffeloven av 2005 §§ 181 og 266) fra første november 2015 til 1. februar 2016. Vi skal særlig se etter om sakene også inneholder elementer av hatkriminalitet.**

Vi gjennomgikk 41 saker. Det ble ikke funnet saker med spor av hatkriminalitet i disse sakene.

OPPSUMMERING:

Sentrum politistasjon har de siste årene hatt stor utskiftning av både etterforskere og påtalejurister. Dette medfører at både etterforskergruppen og påtalegruppen består av unge og dermed også uerfarne medarbeidere. Vi finner grunn til å påpeke at dette bl.a. har medført at ca. halvparten av påtalegruppen har hatt fire ukers fravær hver i inneværende år som følge av pålagte kurs for nye politijurister (en uke med statsadvokatene og tre uker på Politihøgskolen). Til tross for dette leverer stasjonen straffesaksresultater som på de fleste måleparametere er gode.

Når det gjelder statistikktallene finner vi grunn til å påpeke at antall anmeldelser synes å fortsette å synke i 2016, dog ikke så mye som i løpet av 2015. Oppklaringsprosenten for lovbrudd totalt har økt fra 32,9 % i 2014 til 37,0 % pr 1. oktober 2016 og gjennomsnittlig saksbehandlingstid synes å ha stabilisert seg på rundt 65 dager (66 dager pr. 1. oktober 2016). Sakshandlingstiden for ungdomssaker er godt innenfor fristen (27 dager pr. 10. oktober). Det er også gledelig å konstatere at Sentrum politistasjon nå er innenfor fristen med sine 81 dager gjennomsnittlig saksbehandlingstid for de prioriterte voldssakene. Restansene over tre måneder har øket noe fra nyttår, men det er gitt uttrykk for at denne kommer til å reduseres igjen frem mot nyttår. Vi vil følge med på restansesituasjonen ved vår inspeksjon av hele Oslo politidistrikt ved årsskiftet.

Statsadvokatenes hovedfokus under inspeksjonene i 2016 har vært kontroll av kvaliteten på straffesaksbehandlingen på enkelte utvalgte områder. Også på kvalitetssiden vurderes stasjonens straffesaksbehandling som gjennomgående god, i alle fall på de områdene vi har kontrollert.

Etter gjennomgangen av samtlige voldssaker som ikke er påtaleavgjort er hovedinntrykket at de etterforskningsskrittene som gjennomføres er adekvate og tilpasset det kriminalitetsbildet som er i stasjonens geografiske område. De sakene som ble gjennomgått der bestemmelsene om simpelt og grovt tyveri var benyttet viste at endringene som følge av ikrafttredelsen av straffeloven av 2005 var fanget opp, og korrekt anvendt, både av etterforskere og jurister. Vi tilføyer her at den kulturen og oppmerksomheten for sakstypen fra vinningsgruppen på stasjonen med stor grad av sikkerhet har hatt betydning både for høy oppklaring og at kvaliteten på etterforskningen er høy.

Gjennomgangen av saker som var henlagt pga tvil om gjerningsmannens tilregnelighet (kode 065) var det ingen merknader til, hverken for så vidt gjaldt kvaliteten og omfanget av etterforskningen eller påtaleavgjørelsen. Heller ikke var det vesentlige merknader til de andre henlagte sakene som vi gikk igjennom.

Når det gjelder gjennomgangen av sakene som gjaldt prosessøkonomisk påtaleunnlatelse etter straffeprosessloven § 70, så viste denne en del avvik fra korrekt bruk. For detaljene vises til

beskrivelsen ovenfor. Vi legger til grunn at stasjonen sørger for at denne bestemmelsen brukes med noe mindre grad av oppfinnsomhet i tiden fremover.

Sentrum politistasjon leverer jevnt over gode resultater både på sentrale statistikker og på kvalitetskontrollen vi har gjennomført. Det er imponerende at man har fått til dette med de store utfordringene man har hatt med utskiftninger av personell i denne perioden. Det er antagelig flere grunner til at stasjonen har fått til gode resultater. Den viktigste grunnen er formodentlig at alle medarbeidere, herunder kontorpersonale, ordenstjenesten, etterforskere, jurister og stasjonsledelse er engasjerte og motiverte og arbeider målrettet for å gjøre en så god jobb som mulig. Selv om etterforskerne på de generelle etterforskningsgruppene er unge har man hatt svært stabile førstebetjenter på disse gruppene. Den erfaringen som førstebetjentene tilfører har etter vår mening hatt en ikke ubetydelig innvirkning på at både resultatene og kvaliteten må vurderes som god. Det samme gjelder vinningsgruppa, som ved siden av å være engasjerte og ha erfaring, tilfører en kultur for kvalitet til etterforskningsmiljøet på politistasjonen.

2017 vil innebære store organisatoriske endringer i Oslo politidistrikt. Sentrum politistasjon vil etter planen gå inn i en større geografisk driftsenhet sammen med det som i dag er Grønland politistasjon. Selv om enhver omorganisering i denne skala vil innebære store utfordringer må etterforskningen av enkeltsakene gå sin gang. Hvis de to stasjonene tar med seg, og bevarer, det beste fra hver av enhetene har statsadvokatene god tro på at dette arbeidet vil gå bra. Oslo statsadvokatembeter ønsker lykke til med den forestående omorganiseringen og arbeidet med straffesaksbehandlingen fremover.

Olav Helge Thue
Førstestatsadvokat

Katharina Rise
Kst.førstestatsadvokat

Nina Harboe Jensen Søndersrød
Statsadvokat

Monica Krag Pettersen
Kst. statsadvokat

Gjenpart:
Riksadvokaten
Politidirektoratet
Påtaleleder Erik T. Hansen (på epost)

Vedlegg: Statistikkskjema

OSLO STATSADVOKATEMBETER

SKJEMA FOR INNHENTING AV STATISTIKKOPPLYSNINGER FORUT FOR INSPEKSJON

INSPEKSJON VED SENTRUM POLITISTASJON, OSLO POLITIDISTRIKT – 2016

1. Lokal statistikk

	2014	2015	Pr. 1. okt. 2016
Behandlingen av "egne" saker:			
Antall hovedforhandlinger	405	220	294
Rettsdager i "egne" saker:			
- Hovedforhandlinger	523	209	228
- Fengslingsmøter	234	182	190
- Dommeravhør/tilrettelagte avhør	16	16	0
- Andre rettsmøter[1]	14	8	8
- Totalt antall rettsdager[2]	787	490	426
Fengslinger (inkl. kontorforretninger)[3]			
- Førstegangsfengslinger	127	112	41
- Forlengelser	203	184	125
Tilståelsesdommer:			
Antall	47	32	13
Oppnevningssaker:			
- Antall oppnevningssaker	30	26	35
- Antall rettsdager	39	25	32

[1] Andre rettsmøter inkluderer tilståelsessaker, bevisopptak, rettslige avhør, domsavsigelser og andre rettsmøter hvor påtalemyndigheten møter

[2] Oppgis i hele dager, uavhenging av varigheten på rettsmøtet

[3] Hvor flere fengsles i samme sak, telles én sak for hver siktet

2. Kriminalitetsutviklingen

2.1 Anmeldte forbrytelser totalt og pr kriminalitetstype
(tallene hentes fra JUS 66A)

Kriminalitetstype	2014	2015	Pr. 1. okt. 2016
Økonomi	208	386	717
Vinning	9439	7668	4708
Vold	972	1012	917
Seksuallovbrudd	103	105	96
Narkotika	1301	1162	837
Annet *	3986	3586	2578
LOVBRUDD TOTALT	16 009	13 919	9853

(Fra tiden før 1. oktober 2015 legges tall for forbrytelser og forseelser sammen)
[* Kategorien "Annet" summerer kategoriene Skadeverk, Miljø, Arbeidsmiljø, Trafikk, Annen og undersøkelsessaker i JUS 66A.]

3. Oppklaringsprosent

3.1 Oppklaringsprosent for forbrytelser totalt og pr kriminalitetstype
(tallene hentes fra JUS 313A) [Hentet fra PAL STRASAK 03.10.16]

Kriminalitetstype	2014	2015	Antall saker 2015 **	Pr. 1.okt. 2016	Antall saker pr. 1. okt 2016
Økonomi	75,6 %	71,2 %	366 (245)	22,5 %	675 (120)
Vinning	16,6 %	19,1 %	8222 (1488)	20,4 %	5410 (1039)
Vold	39,3 %	53,0 %	974 (501)	52,4 %	908 (466)
Seksuallovbrudd	72,4 %	68,0 %	50 (34)	46,7 %	31 (14)
Narkotika	80 %	76,6 %	1249 (946)	79,3 %	924 (726)
Lovbrudd totalt	32,9 %	36,5 %	13 258 (4651)	37,0 %	9463 (3301)

(For tiden før 1. oktober 2015 legges tall for forbrytelser og forseelser sammen)
[** Antall saker = totalt antall registrerte saker. Antall oppklarte saker i parentes.]

3.2 Oppklaringsprosent for saker med påtalefrist
(tallene hentes fra JUS 603 og 611) [Hentet fra PAL STRASAK 03.10.16]

Statistikkgruppe	2014	2015	Antall saker 2015***	Pr. 1. okt 2016	Antall saker pr.1. okt. 2016
Voldssaker med frist	26,7 %	38,8 %	241 (92)	41,0 %	187 (75)
Fristsaker unge lovbrytere	83,8 %	69,5 %	98 (66)	77,8 %	128 (98)

[*** Antall saker = totalt antall registrerte saker. Antall oppklarte saker i parentes.]

4. Saksbehandlingstid

4.1 Saksbehandlingstid for oppklarte forbrytelser totalt og pr kriminalitetstype
(tallene hentes fra JUS 316) [Hentet fra JUS 313A i PAL STRASAK 03.10.16]

Kriminalitetstype	2014	2015	Antall saker [4] 2015	Pr. 1. okt. 2016	Antall saker pr. 1. okt. 2016
Økonomi	136	68	245	81	120 (675)
Vinning	50	49	1497	55	1039 (5410)
Vold	105	103	501	74	466 (908)
Sedelighet	31	58	33	83	14 (31)
Narkotika	68	69	948	71	726 (924)
Lovbrudd totalt	65	68	4667	66	3301 (9463)

(For tiden før 1. oktober 2015 legges tall for forbrytelser og forseelser sammen)

4.2 Saksbehandlingstid for saker med påtalefrist
(tallene hentes fra JUS 603 og 611) [Hentet fra PAL STRASAK 03.10.16. Antall dager angir median for oppklarte saker, median for totalt antall saker i parentes.]
(for saker med unge lovbrytere teller både forbrytelser og forseelser)

	2014	2015	Antall saker 2015 *****	Pr 1. okt. 2016	Antall saker pr. 1. okt. 2016
Voldssaker med frist	****	****	92 (241)	****	75 (187)
Saker med unge lovovertredere	8 (9)	7 (15)	66 (98)	27 (25)	98 (128)

[**** Oppgis ikke i PAL. Se vedlegg 1 for tabeller med tall oppgitt for hver enkelt statistikkgruppe.]
[***** Angir antall oppklarte saker. Totalt antall saker i parentes.]

[4] Her angis hvor bredt statistikkgrunnlaget er. I denne og senere tabeller som gjelder saksbehandlingstid, er dette de oppklarte forbrytelsene.

5. Inndragning

5.1 Antall rettskraftige inndragningskrav siste år
(tallen hentes fra JUS 623)
(gjelder ikke for påtalegruppene i Oslo

6. Saker under behandling
(tallene hentes fra JUS 087)

6.1 Aldersprofil for ikke påtaleavgjorte saker [Tall summert fra JUS 087 A + B + C]

Ikke påtaleavgjorte saker	Pr 01.01.14	Pr 01.01.15	Pr 01.01.16	Pr. 1. okt. 2016
Saker under behandling totalt	1288	1252	1184	1551
Saker under behandling 0-3 måneder	764	643	766	939
Restanser 3-6 måneder	291	282	216	411
Restanser 6-12 måneder	197	253	149	171
Restanser eldre enn 12 måneder	36	74	53	30

6.2 Aldersprofil for påtaleavgjorte ikke rettskraftige saker [Tall fra JUS 087 D]

Påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker	Pr 01.01.14	Pr 01.01.15	Pr 01.01.16	Pr. 1. okt 2016
Saker under behandling totalt	1995	2167	3173	2777
Saker under behandling 0-3 måneder	291	318	310	289
Restanser 3-6 måneder	349	283	548	514
Restanser 6-12 måneder	440	542	580	637
Restanser eldre enn 12 måneder	915	1024	1735	1337

7. Produksjon

(tallene hentes fra JUS 323A) [Hentet fra PAL STRASAK 03.10.16]

7.1 Produksjon av 040 koder

Forbrytelses- og forseelsessaker	2014	2015	pr.1. okt 2016
Forelegg (040)	1954	1589	1255
Tilståelsessaker (041)	555	602	341
Tiltaler (042)	1684	2695	1489
Påtaleunnlatelser (043)	237	186	172
Konfliktråd (044)	19	27	21
Sum	4449	5099	3278

Vedlegg 1: JUS 603, hentet fra PAL STRASAK 03.10.16.

F.o.m. 01.01.14 t.o.m. 31.12.14:

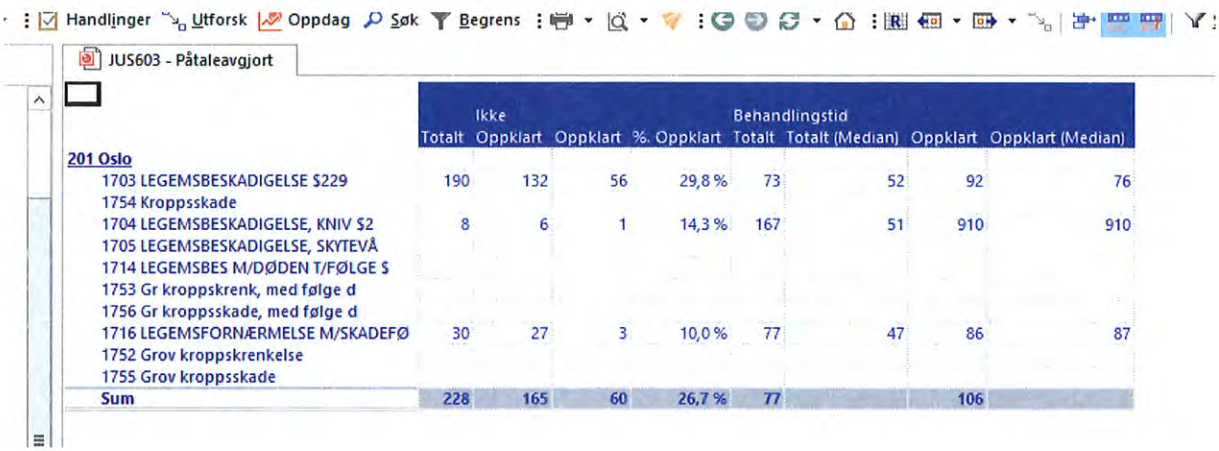

	Ikke Totalt	Ikke Oppklart	Ikke Oppklart	Ikke %. Oppklart	Behandlingstid Totalt	Behandlingstid Totalt (Median)	Behandlingstid Oppklart	Behandlingstid Oppklart (Median)
201 Oslo								
1703 LEGEMSBESKADIGELSE $229	190	132	56	29,8 %	73	52	92	76
1754 Kroppsskade								
1704 LEGEMSBESKADIGELSE, KNIV $2	8	6	1	14,3 %	167	51	910	910
1705 LEGEMSBESKADIGELSE, SKYTEVÅ								
1714 LEGEMSBES M/DØDEN T/FØLGE $								
1753 Gr kroppskrenk, med følge d								
1756 Gr kroppsskade, med følge d								
1716 LEGEMSFORNÆRMELSE M/SKADEFØ	30	27	3	10,0 %	77	47	86	87
1752 Grov kroppskrenkelse								
1755 Grov kroppsskade								
Sum	228	165	60	26,7 %	77		106	

F.o.m. 01.01.15 t.o.m. 31.12.15:

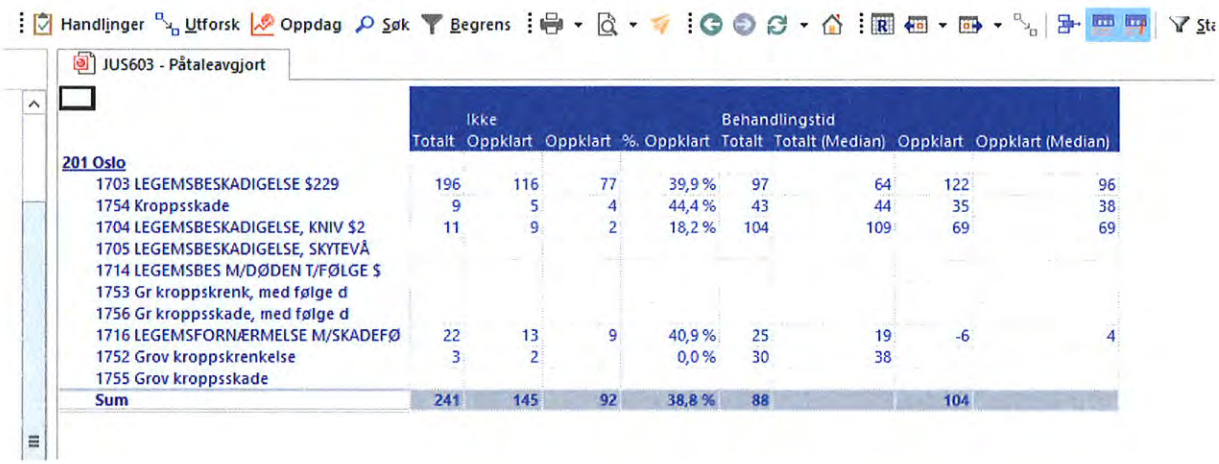

	Ikke Totalt	Ikke Oppklart	Ikke Oppklart	Ikke %. Oppklart	Behandlingstid Totalt	Behandlingstid Totalt (Median)	Behandlingstid Oppklart	Behandlingstid Oppklart (Median)
201 Oslo								
1703 LEGEMSBESKADIGELSE $229	196	116	77	39,9 %	97	64	122	96
1754 Kroppsskade	9	5	4	44,4 %	43	44	35	38
1704 LEGEMSBESKADIGELSE, KNIV $2	11	9	2	18,2 %	104	109	69	69
1705 LEGEMSBESKADIGELSE, SKYTEVÅ								
1714 LEGEMSBES M/DØDEN T/FØLGE $								
1753 Gr kroppskrenk, med følge d								
1756 Gr kroppsskade, med følge d								
1716 LEGEMSFORNÆRMELSE M/SKADEFØ	22	13	9	40,9 %	25	19	-6	4
1752 Grov kroppskrenkelse	3	2		0,0 %	30	38		
1755 Grov kroppsskade								
Sum	241	145	92	38,8 %	88		104	

F.o.m. 01.01.16 t.o.m. 30.09.16:

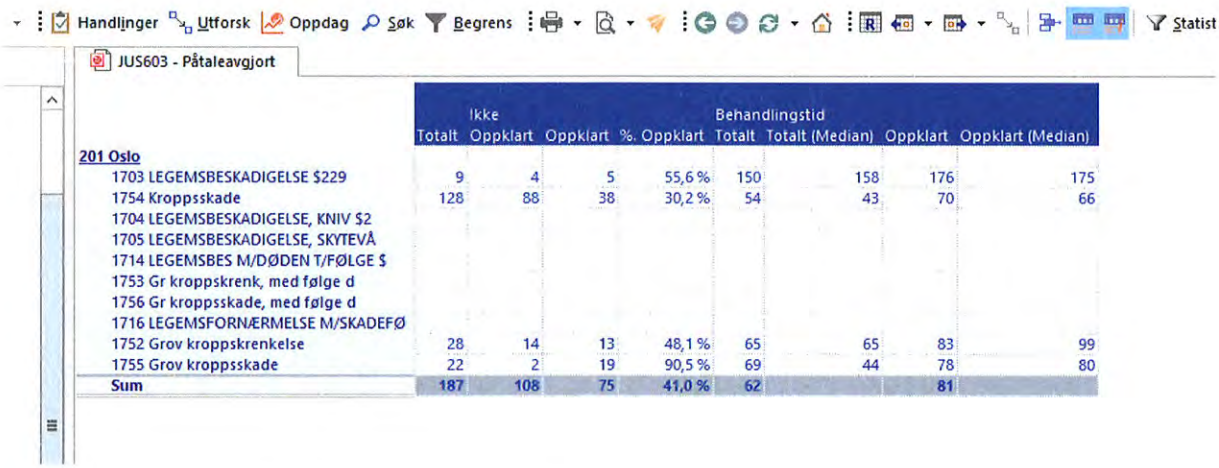

	Ikke Totalt	Ikke Oppklart	Ikke Oppklart	Ikke %. Oppklart	Behandlingstid Totalt	Behandlingstid Totalt (Median)	Behandlingstid Oppklart	Behandlingstid Oppklart (Median)
201 Oslo								
1703 LEGEMSBESKADIGELSE $229	9	4	5	55,6 %	150	158	176	175
1754 Kroppsskade	128	88	38	30,2 %	54	43	70	66
1704 LEGEMSBESKADIGELSE, KNIV $2								
1705 LEGEMSBESKADIGELSE, SKYTEVÅ								
1714 LEGEMSBES M/DØDEN T/FØLGE $								
1753 Gr kroppskrenk, med følge d								
1756 Gr kroppsskade, med følge d								
1716 LEGEMSFORNÆRMELSE M/SKADEFØ								
1752 Grov kroppskrenkelse	28	14	13	48,1 %	65	65	83	99
1755 Grov kroppsskade	22	2	19	90,5 %	69	44	78	80
Sum	187	108	75	41,0 %	62		81	

Besøksadr
Universitetsgaten 7
0164 Oslo

Postadresse
postboks 8021 Dep
0030 Oslo

Telefon
22 98 13 00

Telefaks
22 98 13 31